

ДЕПАРТАМЕНТОСВІТИ І НАУКИ
ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ЗАКЛАД ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ № 3»

Методичні рекомендації
до практичних занять
з дисципліни
«Інфектологія з основами епідеміології»

Підготувала викладач Дельва О.В.

Зміст

Тема 1. Основні відомості про інфектологію. Методи діагностики інфекційних хвороб. Основні принципи лікування хворих на інфекційні хвороби. Догляд за хворими. Поняття про епідемічний процес.

Структура і режим інфекційної служби. Основи профілактики інфекційних хвороб. Охорона праці та особиста безпека під час роботи в інфекційних відділеннях та акушерських стаціонарах. Охорона праці в галузі.

Тема 2. Черевний тиф. Сальмонельоз. Шигельоз. Холера.

Тема 3. Ботулізм. Харчові токсикоінфекції. Вірусні гепатити.

Тема 4. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Герпесвірусні інфекції. Дифтерія. Менінгококова інфекція.

Тема 5. Малярія. ВІЛ-інфекція. СНІД. Правець. Сказ. Лептоспіроз.

Тема 6. Сибірка. Токсоплазмоз. Туляремія.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Заповнення документації на інфекційного пацієнта.
2. Порядок користування боксом.
3. Проведення дезінфекції в інфекційному відділенні.
4. Опитування пацієнта. Збирання епідеміологічного анамнезу.
5. Огляд шкіри. Види висипу.
6. Загальні правила взяття матеріалу на бактеріологічне дослідження.
7. Взяття крові на серологічні дослідження.
8. Посів крові з метою виділення гемокультури хворих на черевний тиф та інших збудників інфекційних хвороб.
9. Взяття матеріалу та посів калу з метою виділення збудників кишкової групи інфекцій. Правила транспортування матеріалу до бактеріологічної лабораторії.
10. Проведення шкірно-алергійної проби та оцінювання її результатів.
11. Техніка зондового промивання шлунка.
12. Техніка проведення очисної клізми.
13. Техніка проведення сифонної клізми.
14. Проба на сироватку за методом Безредко.
15. Взяття крові для біохімічних досліджень.
16. Взяття матеріалу від хворого на вірусологічне дослідження.
17. Взяття мазків із зів та носа на бактеріологічне дослідження.
18. Взяття і посів слизу з носоглотки на менінгокок.
19. Підготовка хворого до проведення спинномозкової пункції. Догляд за хворим після спинномозкової пункції.
20. Догляд за хворими на малярію під час гарячки.
21. Взяття крові для приготування мазка і товстої краплі крові для паразитоскопічного дослідження при малярії.
22. Взяття крові для серологічного дослідження щодо виявлення антитіл до ВІЛ.
23. Профілактика професійного інфікування на ВІЛ.
24. Профілактика інфікування дитини від ВІЛ інфікованої вагітної.
25. Екстрена профілактика сказу.
26. Планова та екстрена профілактика правця.

27. Проведення та оцінювання шкірно-алергійної проби з антраксином.
28. Захист від зараження під час роботи з хворими на особливо небезпечні інфекції.
29. Надання невідкладної медичної допомоги при кишковій кровотечі.
30. Надання невідкладної медичної допомоги при перфорації виразки кишківника.
31. Надання невідкладної медичної допомоги при анафілактичному шоку.
32. Невідкладна допомога в передкоматозному стані при вірусних гепатитах.
33. Надання невідкладної медичної допомоги під час стенозуючого ларинготрахеїту.
34. Підготовка хворого до ректороманоскопії.

Тема 1. Основні відомості про інфектологію. Методи діагностики інфекційних хвороб. Основні принципи лікування хворих на інфекційні хвороби. Догляд за хворими. Поняття про епідемічний процес.

Структура і режим інфекційної служби. Основи профілактики інфекційних хвороб. Охорона праці та особиста безпека під час роботи в інфекційних відділеннях та акушерських стаціонарах. Охорона праці в галузі.

Актуальність теми.

Інфекційні хвороби це одвічна проблема людства. Широке поширення інфекційних хвороб на теренах України є загальномедичною проблемою. Деякі з них мають тенденцію до зростання. Необхідно вжити невідкладних заходів для зниження захворюваності на інфекційні та паразитарні хвороби. Успіх боротьби з поширенням інфекційних хвороб залежить від багатьох чинників, соціальних, економічних, науково технічних тощо, а також від теоретичних знань і практичних навичок медичних працівників усіх ланок. Необхідно вжити невідкладних заходів для зниження захворюваності на інфекційні хвороби шляхом удосконалення діагностики та кваліфікованої допомоги пацієнтам.

Сучасна діагностика інфекційних хвороб базується на уже відомих прийомах та методах їх розпізнання та пошуком нових, ефективніших, у тому числі швидких, експресних.

Якісна діагностика є основою для проведення раціонального та ефективного лікування хворого, дозволяє в більшості випадків передбачити можливі варіанти подальшого перебігу захворювання та його наслідків, дає змогу провести своєчасні та адекватні протиепідемічні та профілактичні заходи.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- У чому полягає актуальність інфекційних хвороб ?
- Що розуміють під терміном інфекція ?
- Форми взаємодії людського організму та збудника інфекційної хвороби.
- Назвіть відмінні ознаки інфекційних хвороб.
- Класифікація інфекційних хвороб за етіологією.
- Види постінфекційного імунітету.
- Епідеміологічна класифікація інфекційних хвороб.
- Заходи по запобіганню нозокоміальної інфекції в інфекційному стаціонарі.
- Яке значення має діагностика інфекційних хвороб?
- Що таке епідеміологічний анамнез?
- Назвіть основні елементи висипки.
- Які є методи специфічної діагностики інфекційних хвороб?
- Для чого використовують мікроскопічний метод?
- Правила забору матеріалу для бактеріологічного дослідження.
- На чому ґрунтується імунологічний метод?
- Назвіть основні серологічні реакції.
- Як проводиться шкірна алергічна проба?
- Назвіть принципи лікування інфекційних хвороб.
- Перечисліть види патогенетичної терапії.
- Способи дезінтоксикації організму.

2. Виконання практичних навичок та маніпуляцій.

3. Розв'язування тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. Перегляд презентацій та відео за темою.

5. Заповнення щоденників.

Практичні навички до теми:

- опитування пацієнта, збирання епідеміологічного анамнезу;
- огляд шкіри, види висипу;
- загальні правила взяття матеріалу на бактеріологічні дослідження;
- взяття крові для серологічного дослідження;
- постановка шкірної алергійно-діагностичної проби;
- проведення дезінфекції в інфекційному відділенні;
- порядок користування боксом;
- заповнення документації на інфекційного пацієнта.

ЛІТЕРАТУРА:

А.В.Чорновіл, Р.Ю.Грицко, С.А.Лишеньюк «Клінічне медсестринство в інфектології». ВСВ «Медицина», 2010., стр.7-55.

Тема 2. Черевний тиф. Сальмонельоз. Шигельоз. Холера.

Актуальність теми.

Черевний тиф (*typhus abdominalis*) - гостра кишкова інфекційна хвороба, що спричинюється черевнотифозною паличкою.

Характеризується переважним ураженням лімфатичних утворів тонкої кишки і бактеріємією, супроводжується вираженою інтоксикацією, гарячкою, збільшенням печінки і селезінки, розеольозною висипкою.

Передача збудника відбувається за допомогою фекальноорального механізму - водним, харчовим і контактним (через забруднені руки) шляхами. У розповсюдженні черевнотифозних паличок певну роль відіграють мухи.

Сприйнятливість до інфекції висока, частіше хворіють люди віком від 15 до 30 років. Найвища захворюваність у літньо-осінні місяці. Поряд зі спорадичними випадками трапляються групові захворювання, особливо в регіонах з жарким кліматом і незадовільним водопостачанням.

Сальмонельоз - гостра інфекційна хвороба, що проявляється переважно явищами гастроентериту, інтоксикації та зневоднення. У харчових продуктах сальмонели не лише зберігаються, але й швидко розмножуються. Контактнo-побутове зараження відзначається переважно серед дітей раннього віку, осіб похилого віку, часто веде до внутрішньолікарняних спалахів хвороби.

У дітей сприйнятливість до інфекцій значно більше, ніж у дорослих. Епідеміологічними особливостями сальмонельозу є раптовість, масовість захворювань та літня сезонність. Однак частіше реєструються спорадичні випадки.

Шигельоз - гостра кишкова інфекційна хвороба людини, яка спричинена шигелами і характеризується запаленням слизової оболонки переважно дистального відділу товстої кишки, що супроводжується переймистим болем у животі, проносом та інтоксикацією. Найбільшу епідеміологічну небезпеку становлять хворі з легким і стертим перебігом інфекції, а також носії. Особливу загрозу створюють хворі та носії збудників,

що працюють у системі харчування і водопостачання, дошкільних дитячих закладах. До шигельозу сприйнятливі всі люди, але найчастіше він уражає дітей віком 2 -4 роки.

Холера - особливо небезпечна гостра кишкова інфекція, що спричинюється холерними вібріонами. Характеризується ураженням ферментних систем слизової оболонки тонкої кишки з виникненням проносу і блювання, в наслідок чого розвиваються зневоднення, демінералізація і розлади кровообігу. З давніх часів постійним осередком холери є Індія. Крупні спалахи в Україні теж спостерігались переважно в південних областях, де зберігається загроза нових спалахів.

Тому дуже важливо знати особливості етіології та епідеміології цих кишкових інфекцій, вміти проводити профілактичні та протиепідемічні заходи.

План заняття.

- 1. **Усне опитування** за питаннями теми:
- Назвіть збудників черевного тифу.
- Як розповсюджуються ці хвороби?
- Основні клінічні прояви черевного тифу.
- Назвіть специфічні ускладнення.
- Які ознаки рецидиву?
- Діагностичні критерії черевного тифу.
- Правила забору матеріалу для бактеріологічного дослідження.
- Особливості догляду за хворими.
- Умови виписування реконвалесцентів зі стаціонару.
- Особливості диспансерного нагляду.
- Яка робота проводиться в епідемічному осередку?
- Які мікроорганізми спричиняють сальмонельоз?
- За яких обставин може захворіти людина?
- У чому полягає своєрідність патогенезу сальмонельозу?
- Основні клінічні прояви хвороби.
- Як підтверджують діагноз сальмонельозу?
- Яку допомогу треба надати хворому?
- Умови виписки реконвалесцентів зі стаціонару.
- Основні профілактичні заходи.
- Які мікроорганізми спричиняють шигельоз?
- При яких обставинах може захворіти людина?
- Основні клінічні прояви колітної форми хвороби.
- Як проявляється гастроентероколітна форма шигельозу?
- Як підтверджують діагноз шигельозу?
- Особливості догляду за хворими.
- Які засоби використовують у лікуванні хворих?
- Умови виписки реконвалесцентів зі стаціонару.
- Особливості диспансеризації перехворілих.
- Як вберегтися від захворювання?

- Дайте мікробіологічну характеристику збудника холери.
 - Хто може бути джерелом збудника?
 - Механізм передачі збудника.
 - Чому у хворих виникає пронос?
 - Початкові ознаки хвороби.
 - Клінічна картина при різних ступенях зневоднення.
 - Діагностичні критерії холери.
 - Правила забору й відправки матеріалу для бактеріологічного дослідження.
 - Особливості медичного догляду за хворими.
 - Регідраційні заходи при холері.
 - Умови виписки хворих і вібріононосіїв зі стаціонару.
 - Диспансеризація реконвалесцентів і осіб, які були вібріононосіями.
 - Протиепідемічна робота в осередку холери.
 - Засоби індивідуального захисту медичного персоналу.
2. **Виконання** практичних навичок та маніпуляцій.
 3. **Розв'язування** тестових завдань та клінічних ситуацій.
 4. **Перегляд** презентацій та відео за темою.
 5. **Заповнення** щоденників.

Практичні навички до теми:

- взяття крові на гемокультуру;
- взяття кала на бактеріологічне дослідження;
- зондові промивання шлунку;
- проведення очисної клізми;
- невідкладна допомога при кишковій кровотечі;
- невідкладна допомога при перфорації виразки кишківника;
- підготовка пацієнта до ректороманоскопії.

ЛІТЕРАТУРА:

А.В.Чорновіл, Р.Ю.Грицко, С.А.Лищенко «Клінічне медсестринство в інфектології». ВСВ «Медицина», 2010., стр.65-88. стр.107-113, 261-268.

Тема 3. Ботулізм. Харчові токсикоінфекції. Вірусні гепатити.

Актуальність теми.

Ботулізм - гостра кишкова інфекційна хвороба, що спричинюється ботулотоксином, характеризується тяжким ураженням нервової системи, порушенням зору, ковтання, моторики кишок. Продукти, що містять ботулотоксин, частіше нічим не відрізняються від незабруднених за виглядом, запахом та смаком. Дуже рідко ботулізм має ранове походження, виникає у

немовлят. Можливі групові захворювання.

Харчові токсикоінфекції (*toxicoinfectiones alimentariae*) - група гострих кишкових інфекцій, що виникають внаслідок вживання в їжу продуктів, які містять умовно-патогенні мікроби та їх ентеротоксини. Характеризуються короткотривалими проявами загальної інтоксикації та гострого гастриту чи гастроентериту.

Вірусні гепатити - група інфекційних хвороб печінки з фекально-оральним і рановим механізмами зараження, що перебігають з інтоксикацією, збільшення печінки, порушення її функції та жовтяницею або безсимптомно.

Середній медичний персонал повинен знати клінічні особливості різних гепатитів, вміти своєчасно розпізнавати їх, виявляти джерело інфекції та запобігати подальшому поширенню їх, проводити санітарно-освітню роботу.

Акушеркам необхідно знати етіологію та епідеміологію цих хвороб, вміти ставити медсестринський діагноз, брати матеріал від пацієнта на дослідження, проводити профілактичні заходи.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Які мікроорганізми спричиняють харчову токсикоінфекцію?
- За яких обставин може захворіти людина?
- У чому полягає своєрідність патогенезу харчових токсикоінфекцій?
- Основні клінічні прояви хвороби.
- Як підтверджують етіологію харчової токсикоінфекції?
- Яку допомогу треба надати хворому?
- Умови виписки реконвалесцентів зі стаціонару.
- Основні профілактичні заходи.
- Дайте характеристику збудника ботулізму.
- Як можна захворіти на ботулізм?
- На що діє ботулотоксин в організмі людини?
- Основні клінічні прояви ботулізму.
- Як підтвердити діагноз?
- Яку допомогу треба надати хворому?
- Методика лікування протиботулінічними сироватками.
- Особливості догляду за хворим.
- Як попередити виникнення ботулізму?
- Клінічні прояви початкового періоду вірусного гепатиту.
- Клініка жовтяничного періоду хвороби.
- Перерахуйте передвісники печінкової коми.
- Назвіть основні методи діагностики вірусних гепатитів.
- Режим і дієта при вірусних гепатитах.
- Лікування препаратами інтерферону.
- Засоби патогенетичного лікування вірусних гепатитів.
- Тактика при загрозі розвитку печінкової коми.
- Профілактика гепатитів А, Е, В, С.

- Поліомієліт як керована інфекція.
 - Профілактика поліомієліту.
2. **Виконання** практичних навичок та маніпуляцій.
 3. **Розв'язування** тестових завдань та клінічних ситуацій.
 4. **Перегляд** презентацій та відео за темою.
 5. **Заповнення** щоденників.

Практичні навички до теми:

- проба на сироватку за методом Безредко;
- невідкладна допомога при анафілактичному шоку;
- постановка сифонної клізми;
- взяття крові на біохімічні дослідження;
- невідкладна допомога в перед коматозному стані при вірусних гепатитах.

ЛІТЕРАТУРА:

А.В.Чорновіл, Р.Ю.Грицко, С.А.Лищенко «Клінічне медсестринство в інфектології». ВСВ «Медицина», 2010., стр.65-88.

**Тема 4. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Герпесвірусні інфекції.
Дифтерія. Менінгококова інфекція.**

Актуальність теми.

Гострі респіраторні вірусні інфекції це хвороби з крапельним механізмом передачі збудника, епідемічним та пандемічним розповсюдженням.

Характеризуються ураженням дихальних шляхів, часто при грипі вираженою інтоксикацією, гарячкою і катаральними явищами. Вони є найпоширенішими хворобами людства.

За даними ВООЗ, на них щороку хворіє кожний третій житель планети. Грип та інші ГРВІ посідають перше місце серед причин тимчасової непрацездатності.

Менінгококова інфекція це гостра бактерійна хвороба з групи інфекцій дихальних шляхів, що спричинюється менінгококком, найчастіше перебігає як назофарингіт, рідше у формі сепсису, гнійного менінгіту або менінгоенцефаліту.

Можуть спостерігатись як спорадичні випадки, так і епідемічні спалахи. Здебільшого в дитячих колективах, гуртожитках, казармах. Максимум захворювань припадає на лютий квітень.

Дифтерія це керована інфекція, характеризується фібринозним запаленням слизових оболонок ротоглотки, носа, гортані та токсичним ураженням серцево судинної, нервової систем і нирок.

Акушеркам необхідно знати етіологію та епідеміологію цих хвороб, вміти ставити медсестринський діагноз, брати матеріал від пацієнта на дослідження, проводити профілактичні заходи.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Дайте характеристику збудників грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції.
- Основні клінічні прояви грипу.
- Які ускладнення може спричинити грип.
- Якими методами можна підтвердити діагноз.
- Принципи лікування хворих на грип, особливості догляду за хворими.
- Симптоми на різних стадіях стенозуючого ларинготрахеїту.
- Клінічні форми аденовірусної інфекції, та особливості їх перебігу.
- Дайте характеристику збудника менінгококової хвороби.
- Як можна заразитися менінгококовою хворобою?
- Основні клінічні форми.
- Клінічні прояви менінгококового назофарингіту
- Які прояви менінгококового сепсису?
- Опишіть клініку менінгіту та енцефаліту.
- Як потрібно брати матеріал для бактеріологічного дослідження?
- Особливості догляду за хворим.
- Які засоби використовують для лікування хворого?
- Основні профілактичні заходи.
- Назвіть основні клінічні форми дифтерії.
- Клінічні ознаки дифтерійного крупу.
- У чому полягає специфічне лікування дифтерії?
- Планова імунізація населення проти дифтерії.

2. Виконання практичних навичок та маніпуляцій.

3. Розв'язування тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. Перегляд презентацій та відео за темою.

5. Заповнення щоденників.

Практичні навички до теми:

- взяття змивів і мазків із ротоглотки для вірусологічних досліджень;
- взяття мазків із ротоглотки, носа для бактеріологічного

- дослідження при дифтерії;
- взяття мазка із носоглотки на менінгокок;
 - підготовка пацієнта до люмбальної пункції, догляд після пункції;
 - надання невідкладної медсестринської допомоги під час стенозуючого ларинготрахеїту.

ЛІТЕРАТУРА:

А.В.Чорновіл, Р.Ю.Грицко, С.А.Лищенко «Клінічне медсестринство в інфектології». ВСВ «Медицина», 2010., стр.183-196

Тема 5. Малярія. ВІЛ-інфекція. СНІД. Правець. Сказ. Лептоспіроз.

Актуальність теми.

Малярія - гостра протозойна хвороба людини, що спричиняється малярійними плазмодіями і характеризується періодичними навічками гарячки, збільшенням печінки та селезінки і розвитком анемії.

ВІЛ-інфекція - на сьогодні невиліковна інфекційна хвороба людини, що швидко поширюється по Земній кулі. Спричинюється вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), який перебігає статевим і парентеральним шляхами, а також від інфікованої матері дитині.

Уражуючи клітинний імунітет, ВІЛ зумовлює появу синдрому набутого імунодефіциту (СНІД, AIDS), який супроводжується збільшенням лімфатичних вузлів, тяжкою інтоксикацією організму, нашаруванням інфекційних і онкологічних захворювань й закінчується смертю.

Лептоспіроз (*leptospirosis*) - гостра інфекційна хвороба з групи зоонозів, що спричинюється патогенними лептоспірами та супроводжується гарячкою, болями в м'язах, геморагічним синдромом, ураженням нирок і печінки.

Сказ (*rabies*) ~ гостра вірусна хвороба, що виникає після укусу чи ослинення зараженою твариною і характеризується розвитком смертельного енцефаліту.

Правець (*tetanus*) - одна із найтяжчих інфекційних хвороб, що спричинюється анаеробним збудником - правцевою паличкою. Характеризується ураженням нервової системи з розвитком тонічних і тетанічних судом скелетної мускулатури, які призводять до асфіксії.

Акушеркам необхідно знати етіологію та епідеміологію цих хвороб, вміти ставити медсестринський діагноз, брати матеріал від пацієнта на дослідження, проводити профілактичні заходи.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Назвати етіологічні чинники малярії.
- Хто підтримує трансмісивний шлях інфекції при малярії?
- Як перебігає малярійний приступ та міжриступні періоди?
- Назвіть клінічні відмінності проявів малярії.
- Назвіть ускладнення малярії.
- Які відмінності діагностики малярії?
- Основні принципи етіологічного лікування малярії.
- В чому профілактичні заходи малярії?
- Назвати основні етіологічні чинники при ВІЛ-інфекції СНІДі.
- Назві групи підвищеного ризику інфікування ВІЛом.
- Стадії розвитку ВІЛ інфекції.
- Основні прояви власне СНІДу.
- Як підтвердити діагноз ВІЛ інфекції лабораторними методами?
- Принципи медикаментозного лікування хворих на СНІД.
- Як запобігти зараженню ВІЛом медичних працівників?
- Як можна заразитися лептоспірозом?
- Які органи найчастіше уражені при лептоспірозі?
- Як підтвердити діагноз лептоспіроз?
- Особливості лікування і догляду за хворими на лептоспіроз.
- Профілактика лептоспірозу.
- Механізм зараження людини на сказ, правець.
- Від чого залежить тривалість інкубаційного періоду при сказі, правці?
- Назвіть клінічні передвісники сказу.
- Основні прояви стадії збудження при сказі.
- На яких даних ґрунтується діагноз сказу ?
- Показання до антирабічних щеплень.
- Схема і техніка щеплень проти сказу.
- Особливості догляду за хворим на правець.
- Неспецифічна профілактика правця.
- Специфічна профілактика правця.

2. **Виконання** практичних навичок та маніпуляцій.

3. **Розв'язування** тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. **Перегляд** презентацій та відео за темою.

5. **Заповнення** щоденників.

Практичні навички до теми:

- взяття крові з пальця і виготовлення тонкого мазка і товстої краплі для паразитоскопічного дослідження;
- взяття крові для серологічного дослідження щодо виявлення антитіл до ВІЛ;
- профілактика професійного інфікування на ВІЛ інфекцію;
- профілактика інфікування на ВІЛ дитини від ВІЛ інфікованої матері під час вагітності, пологів, після народження;
- екстрена профілактика сказу;
- планова та екстрена профілактика правця.

ЛІТЕРАТУРА:

А.В.Чорновіл, Р.Ю.Грицко, С.А.Лищенко «Клінічне медсестринство в інфектології». ВСВ «Медицина», 2010., стр.238-247, 292-298.

Тема 6. Сибірка. Токсоплазмоз. Туляремія.

Актуальність теми.

Сибірка це гостра зоонозна хвороба, що спричинюється сибірковою паличкою і перебігає з інтоксикацією, серозно геморагічним запаленням шкіри та лімфатичних вузлів, рідше у генералізованій формі.

Туляремія це гостра природно осередкова інфекційна хвороба з різними шляхами передачі збудника, яка перебігає з інтоксикацією, ураженням лімфатичних вузлів, піднебінних мигдаликів, шкіри, очей та легень.

Токсоплазмоз це зоонозна інфекція, яка відноситься до категорії опортуністичних, частіше має латентний перебіг, належить до ТОРСН інфекцій.

Акушеркам необхідно знати етіологію та епідеміологію цих хвороб, брати матеріал для лабораторних досліджень, проводити профілактичні та протиепідемічні заходи в осередку.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Дайте характеристику збудника сибірки.
- Основні клінічні прояви шкірної форми сибірки.
- Як проявляється генералізована форма сибірки ?
- Як підтвердити діагноз сибірки ?
- Особливості догляду за хворим на сибірку
- Як запобігти виникненню сибірки ?
- Властивості збудника туляремії
- Основні клінічні форми туляремії, їх характеристика.
- Як підтвердити діагноз туляремії?
- Принципи лікування хворих.

- Основи профілактики туляремії.
 - Шляхи передачі токсоплазмозу.
 - Як може перебігати набутий токсоплазмоз ?
 - Наслідки вродженого токсоплазмозу
 - Обстеження вагітної на токсоплазмоз
2. **Виконання** практичних навичок та маніпуляцій.
 3. **Розв'язування** тестових завдань та клінічних ситуацій.
 4. **Перегляд** презентацій та відео за темою.
 5. **Заповнення** щоденників.

Практичні навички до теми:

- проведення шкірної алергійної проби з антраксином, токсоплазміном;
- захист від зараження під час контакту з хворими на особливо небезпечні інфекції;
- проведення обстеження вагітної на TORCH інфекцію.

ЛІТЕРАТУРА:

А.В.Чорновіл, Р.Ю.Грицко, С.А.Лишенюк «Клінічне медсестринство в інфектології». ВСВ «Медицина», 2010., стр.238-247, 292-298.